

Diplomás Pályakövető Rendszer 2023

A Nemzeti Közzolgálati Egyetem hallgatóinak körében – Végzettek 2018, 2022

2023. szeptember

- A 2023. évi Diplomás Pályakövető Rendszer (a továbbiakban: DPR) felmérés az Oktatási Hivatal által készített kérdőív alapján zajlott le.
- A kérdőív kérdései minden hallgatóra egyaránt vonatkoztak.
- A kérdőívet a 2018-ban végzett hallgatók közül 177 fő, a 2022-ben végzett hallgatók közül pedig 223 fő töltötte ki.
- A kitöltők között enyhén magasabb arányban képviseltették magukat a férfiak, továbbá a válaszadók túlnyomó többsége jelenleg Magyarországon él.
- A válaszadók túlnyomó többsége államilag finanszírozott képzésen folytatta tanulmányait, valamint magasabb volt a nappalis hallgatók aránya 2022-ben, mint 2018-ban.
- A két vizsgálati csoport esetében lényeges eltérés adódott a hallgatótársakhoz viszonyított tanulmányi eredmények szubjektív megítélésében. Ezen vizsgálati szempont során kirajzolódik, hogy a 2022-ben végzettek jóval nagyobb arányban gondolják úgy, hogy jobban teljesítettek hallgatótársaiknál, míg 2018-ban minden második hallgató úgy ítélte meg, hogy teljesítménye a többiekkel azonos szinten mozgott.
- A Nemzeti Közzolgálati Egyetemen 2018-ban és 2022-ben végzett hallgatóinak túlnyomó többsége folytatott bevételt szerző tevékenységet tanulmányaik során. Ez mindkét esetben 10-ből 8 válaszadóra volt igaz.
- Munkaerőpiaci státusz tekintetében mindkét vizsgálati csoport esetében 10-ből 9 hallgató jelenleg alkalmazottként dolgozik. Ezen felül közel háromnegyedük közalkalmazottként helyezkedett el állami vagy önkormányzati cégeknél.
- A 2022-ben végzettek jóval kevésbé elégedettek jelenlegi munkahelyükkel, mint a 2018-ban végzettek. Ezt támasztja alá, hogy míg a 2018-as csoport közel 70 százaléka nem tartja valószínűnek a munkahelyváltást 12 hónapon belül, a 2022-es csoport több mint 45 százaléka valószínűleg új munkahelyet fog keresni magának egy éven belül.
- Az álláshellyel való elégedetlenség főként két okra vezethető vissza: általánosságban elmondható, hogy a válaszadók legnagyobb arányban a home office lehetőségét és a külföldi tapasztalatszerzést hiányolták.
- Mindkét csoport esetében egyaránt a három legfontosabb munkahelyválasztási tényező volt a munka és a magánélet összehangolhatósága, az állásbiztonság és a kellemes munkahelyi környezet.

1. A kutatás módszertana

2023-ban a korábbi évek gyakorlatának megfelelően az intézmények végezték a DPR online adatfelvételt. A Nemzeti Közzolgálati Egyetemen a 2018-ban, illetve 2022-ben abszolutóriumot szerzett alap-, mester és osztatlan képzésben végzett hallgatók körében zajlott az adatfelvétel a 2023.06.05-től 2023. 06. 30-ig tartó időszakban. A vizsgálat az UniPoll kérdőívszerkesztő rendszerén keresztül valósult meg, az anonimitás biztosításával.

1.1. A kérdőív összeállítása

A 2023. évi DPR-hez köthető hallgatói vizsgálat kérdőíve több tematikus egységet tartalmazott. A kérdőívek a nemzetközi felmérések kérdőíveihez igazodtak. Az Oktatási Hivatal által összeállított központi kérdőívblokkokban olyan kötelező kérdéskörök szerepelnek, melyek a demográfiai adatokon túl a végzett hallgatók korábbi tanulmányainak megítélésével, illetve a munkahelyi elvárásokkal és tapasztaltokkal is foglalkoznak.

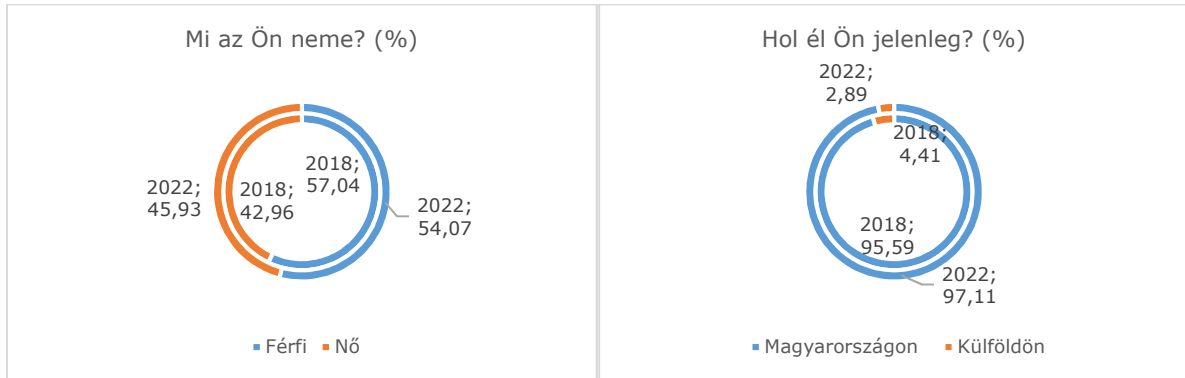
1.2. Módszertan és feldolgozás

A Diplomás Pályakövetési Rendszer Frissdiplomás kutatás 2023. évi, végzetek körében történt adatfelvételének a módszere online kérdőíves megkérdezés volt, amelyet az intézmények bonyolítottak le a 2018-ban, illetve 2022-ben abszolutóriumot szerzett volt hallgatóik körében. A kutatás az alap-, mester- és osztatlan képzések végzettjeire terjedt ki. A 2023. évi végzeti felmérés az alábbi témákra összpontosított:

- tanulmányi életút,
- munkavégzés,
- a végzett munka jellemzői,
- munkavállalási attitűdök és elégedettség,
- társadalmi és szociális helyzet.

Demográfia

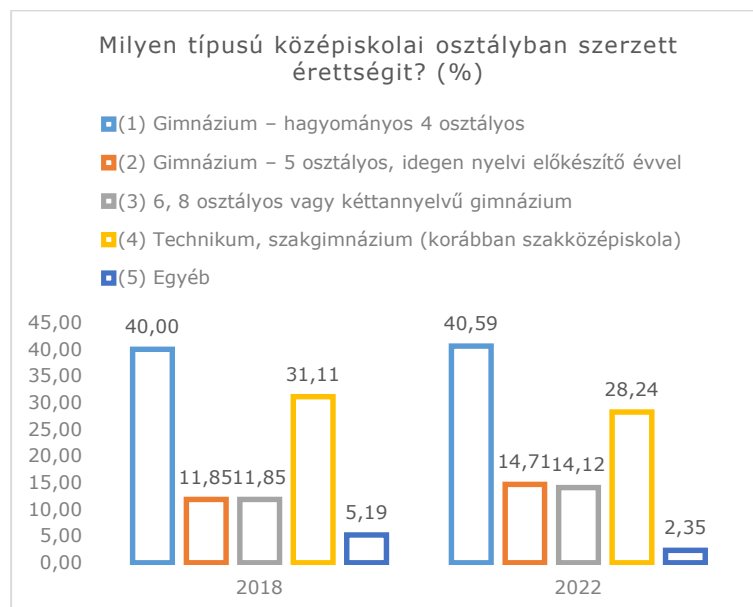
A nemek tekintetében mindkét esetben magasabb arányú férfi kitöltésről beszélhetünk (1. ábra), jelenlegi lakóhely tekintetében pedig szinte minden megkérdezett Magyarországon él (2. ábra.)

1. ábra

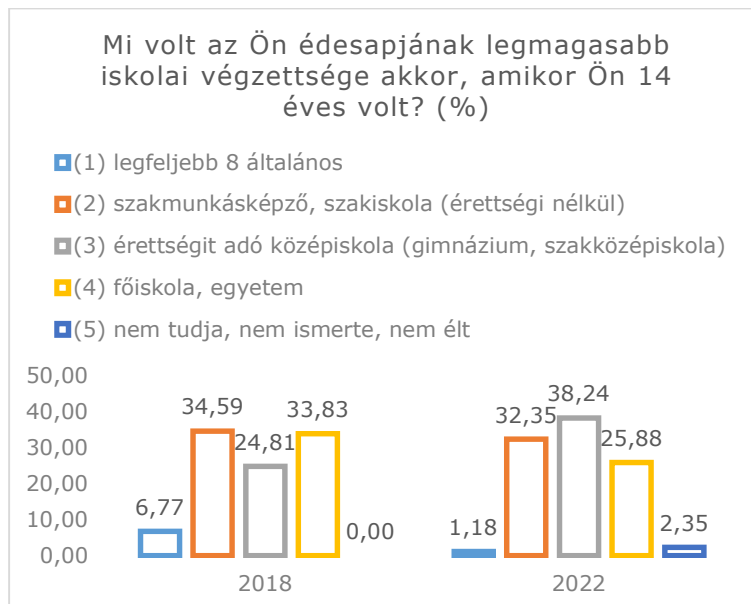
2. ábra

Leginkább hagyományos 4 osztályos gimnáziumból kerültek ki a válaszadók, mindkét csoport esetében 10-ből 4 kitöltő járt ilyen típusú középiskolába. Ugyanakkor viszonylag magas a technikumból, szakgimnáziumból vagy szakközépiskolából kikerülők aránya is (3. ábra).

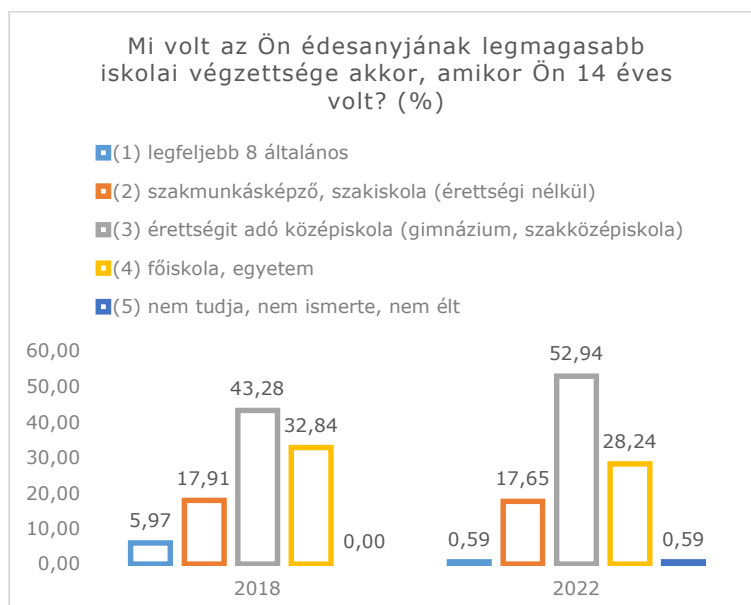
3. ábra

Az apa iskolai végzettségét tekintve eltérés figyelhető meg a két csoport esetében. Figyelemreméltó különbség, hogy a 2018-ban végzetek körében az édesapa legnagyobb arányban szakmunkásképzőt vagy szakiskolát végzett, 2022-ben pedig érettségit adó középiskolában fejezték be tanulmányaikat. Ugyanakkor közel 10 százalékkal csökkent a főiskolai vagy egyetemi végzettséggel rendelkező apák aránya 2018-ról 2022-re (4. ábra).

4. ábra

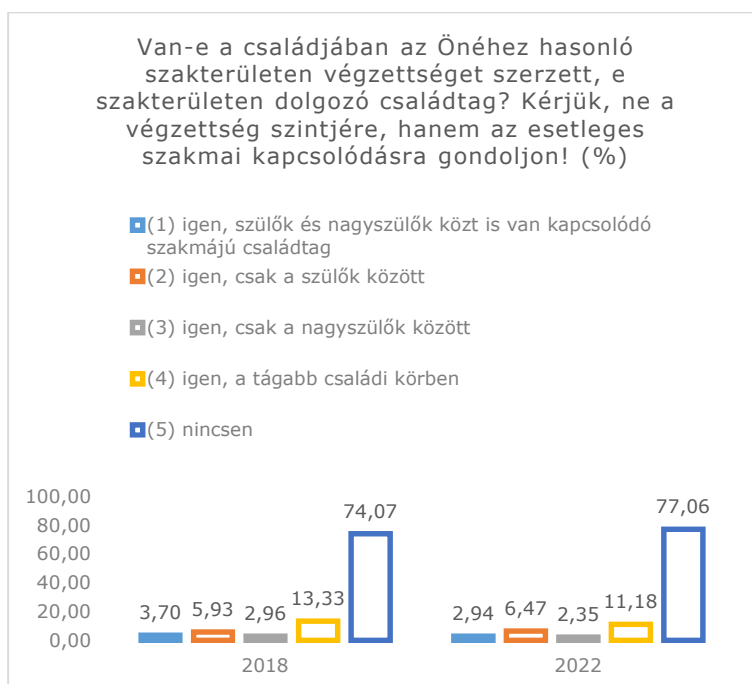
Az édesanyák iskolai végzettségének alakulása hasonló tendenciát mutat. Esetükben is nőtt az érettségit adó középiskolai végzettséggel bírók aránya, ugyanakkor csökkent a főiskolai vagy egyetemi végzettséggel rendelkezők aránya is, habár a változás kisebb mértékű, mint az édesapák esetében (5. ábra.)

5. ábra

Általánosságban kijelenthető, hogy a 2018-ban vagy 2022-ben végzett hallgatók többsége olyan családból került ki, ahol egyik családtagja sem dolgozott hasonló területen. A

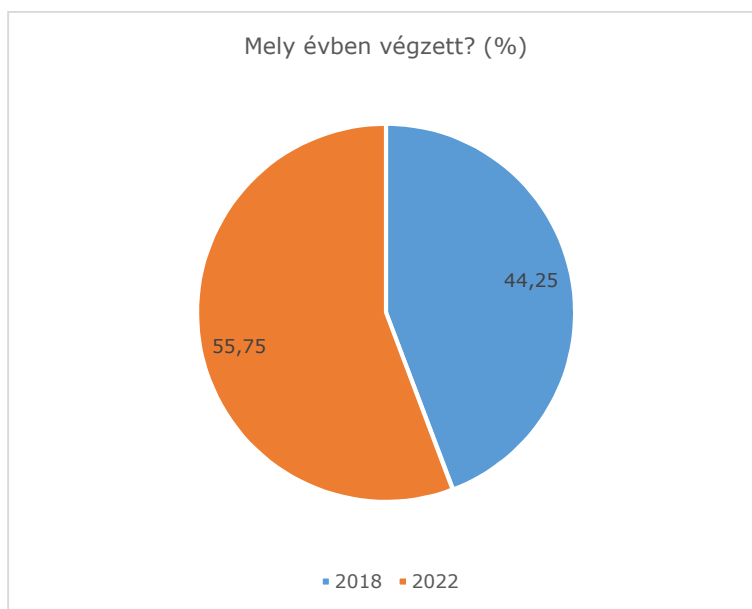
válaszadók háromnegyedéről mondható el, hogy ők az elsők a családjukban, akik az adott szakmai pályát választották (6. ábra.)

6. ábra

Általános statisztikák

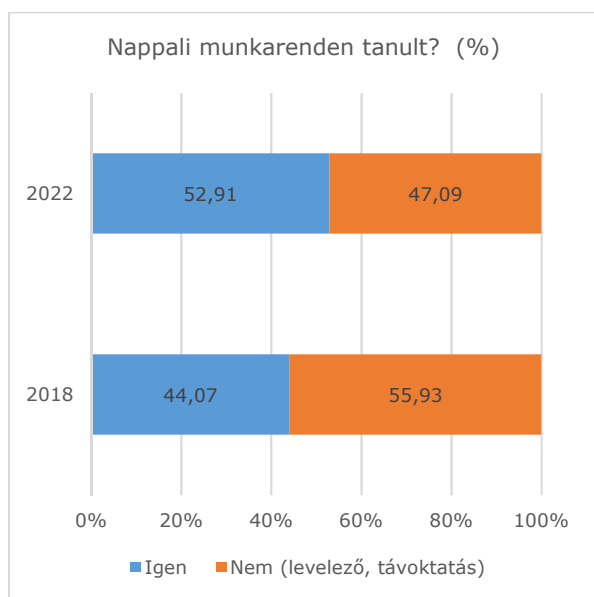
Ahogy a 7. ábra is szemlélteti, a 2022-ben végzett hallgatók nagyobb arányban képviselték magukat a felmérésben, így elmondható, hogy esetükben magasabb volt a válaszadási hajlandóság.

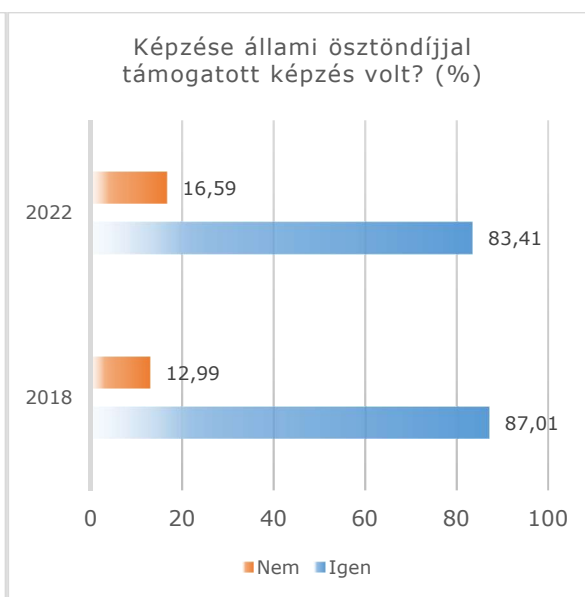
7. ábra

A munkarendek tekintetében megállapítható, hogy a 2022-ben végzettek között jóval magasabb a nappali képzésen tanulók aránya, mint a 2018-ban végzettek körében, az

eltérés pedig közel 9 százalékpontos (8. ábra). Ugyanakkor 2018-ban többen részesültek állami ösztöndíjas támogatásban, mint a 4 évvel később végzetek esetében (9. ábra).

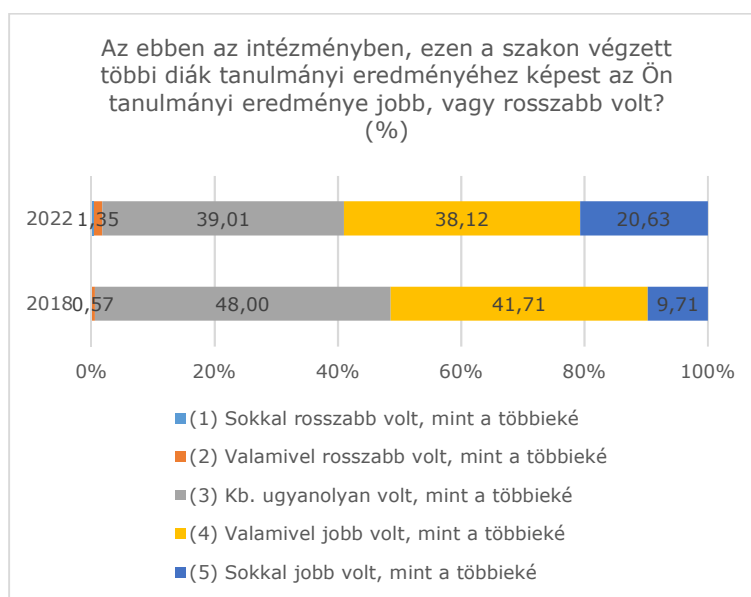

8. ábra

9. ábra

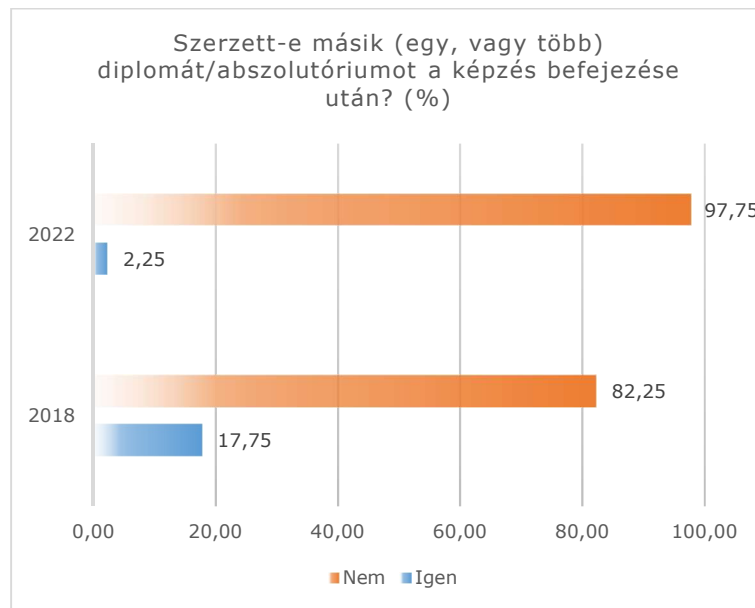
A hallgatótársakhoz viszonyított tanulmányi eredmények szubjektív megítélésében lényegesebb eltérés figyelhető meg a két vizsgált csoportban. A szaktársak eredményeihez viszonyítva a 2022-ben végzetteknél jóval magasabb azoknak az aránya, akik úgy ítélték meg, hogy sokkal jobban teljesítenek, mint a többiek. Itt az eltérés közel 10 százalékpontos, ami abból is fakadhat, hogy míg a 2018-ban végzetek közül minden második hallgató ugyanolyannak gondolta tanulmányi teljesítményét, mint a szaktársai, a 2022-ben végzetek körében ez csupán 10-ből 4 hallgatóra igaz (10. ábra.) Összességében tehát kijelenthető, hogy a 2022-ben végzett hallgatók jóval nagyobb arányban tartják sokkal jobbnak a tanulmányi eredményeiket társaiknál.

10. ábra

A 2018-ban végzetek 17,75 százaléka szerzett újabb diplomát vagy abszolutóriumot a képzés befejezése után, míg a 2022-ben végzetek esetében ez az arány csupán 2,25

százalék. Egyúttal fontos hangsúlyozni, hogy ez az eltérés önmagában nem általánosítható, hiszen a korábban végzett hallgatóknak jóval több idejük volt egy újabb képzés abszolválására. A 2022-ben végzett hallgatók nagy valószínűséggel még nem fejeztek be egy újabb, több éves képzést az adatfelvétel napjáig (11. ábra.)

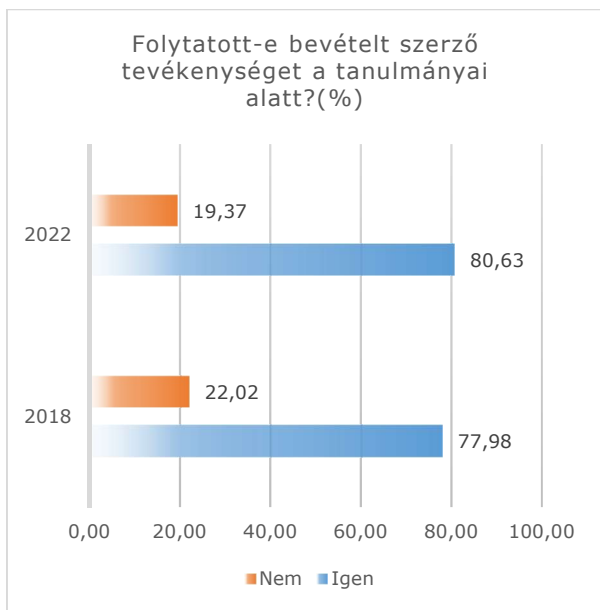
11. ábra

Munkaerőpiaci jellemzők

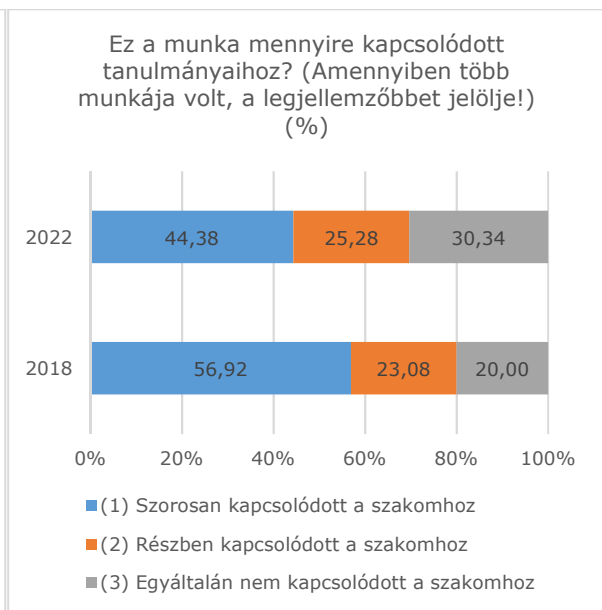
Általánosságban a munkaerőpiaci preferenciák és jellemzők tekintetében nem beszélhetünk lényeges különbségekről a vizsgált csoportok esetében, azonban néhány kérdéskör esetében adódtak kisebb különbségek.

A tanulmányok alatt folytatott bevételt szerző tevékenység esetében nem beszélhetünk szignifikáns különbségekről. Mindkét minta esetében hasonló azoknak az aránya, akik már végeztek ilyen tevékenységet, ez 10-ből 8 emberre volt igaz (12. ábra.)

A munka jellegében ugyanakkor már kirajzolódottak jelentősebb változások a négy éves időszak folyamán. Fontos kiemelni, hogy a korábban végzettek körében jóval nagyobb arányban kapcsolódott a végzett munka a folytatott tanulmányokhoz, mint a későbbiek esetében. A 2018-ban végzettek 56,92 százaléka olyan munkát tudott végezni a tanulás mellett, ami szorosan kapcsolódott a végzettségükhöz és csupán 10-ből 2 hallgató választott olyan elfoglaltságot, ami egyáltalán nem kapcsolódott a tanulmányaikhoz. Ez az arány jelentősen megváltozott 2022-re, amikor már 10-ből 3 hallgató munkája egyáltalán nem kapcsolódott a tanulmányokhoz és 44,38 százalékra csökkent azoknak az aránya, akik a tanulmányokhoz szorosan kapcsolódó munkát találtak (13. ábra.)

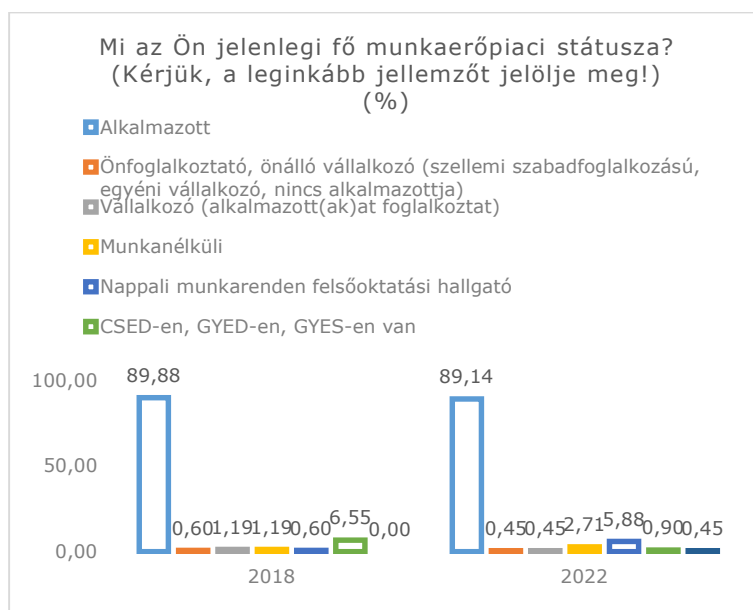
12. ábra

13. ábra

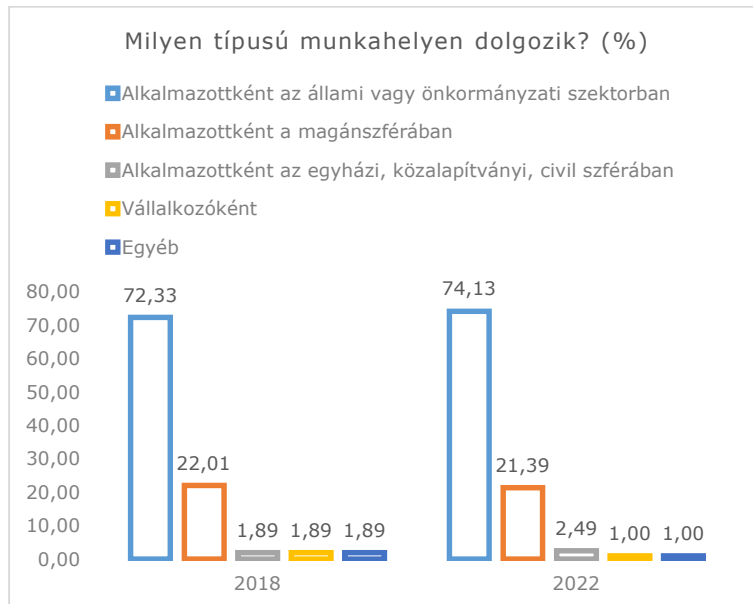
A jelenlegi munkaerőpiaci státusz esetében sem rajzolódik ki említésre méltó különbség. Az eredmények alapján elmondható, hogy 10-ből 9 volt hallgató alkalmazottként dolgozik napjainkban. A minimális eltérés abban kristályosodik ki, hogy a 2018-ban végzettek 6,55 százaléka jelenleg CSED-en, GYED-en vagy GYES-en van, míg ez az arány a 2022-ben végzettek körében kevesebb, mint 1 százalék, ami ismét a munkaerőpiaci és családalapítási életút korábbi kezdetével magyarázható. Szintén az életút szakaszainak időbeli különbségének figyelembevételével érdemes megemlíteni, hogy a 2022-ben végzettek közel 6 százaléka jelenleg is felsőoktatási hallgató nappali

munkarenden, a korábban végzetek pedig mostanra már befejezték nappali munkarenden folytatott tanulmányaikat, amennyiben volt még ilyen (14. ábra.)

14. ábra

A munkahelyek típusa tekintetében lényegében azonos jellemzők rajzolódtak ki. A végzetek legnagyobb arányban állami vagy önkormányzati szférában helyezkedtek el, igaz ez 10-ből 7 válaszadóra. Továbbá 10-ből 2 válaszadó helyezkedett el a magánszférában (15. ábra.)

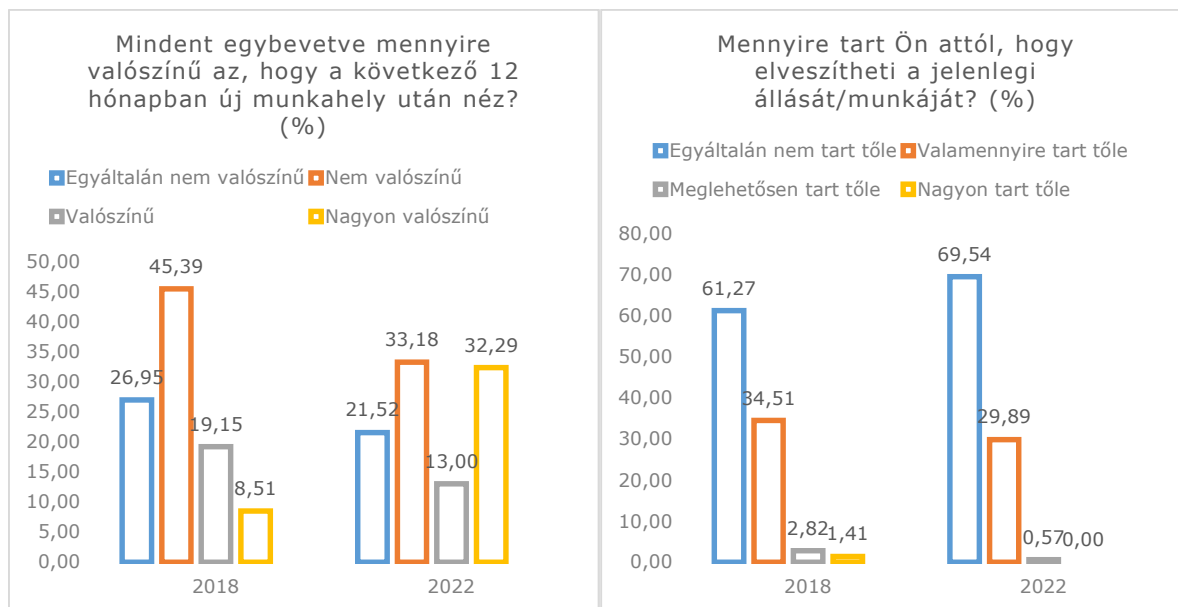

15. ábra

A munkahellyel való elégedettség vagy elégedetlenség mértéke azonban komoly eltéréseket mutat a két csoport esetében. Látható, hogy míg a korábban végzetek jóval nagyobb arányban gondolják valószínűtlennek, hogy a következő 12 hónapban új munkahely után néznek, a 2022-ben végzetek esetében ennek ellenkezője jóval valószínűbb. Szembetűnő különbség, hogy míg a 2018-as csoport közel 70 százaléka nem

tartja valószínűnek a munkahelyváltást, a 2022-es csoport több mint 45 százaléka valószínűleg új munkahelyet fog keresni magának egy éven belül (16. ábra.)

A munkahely elvesztésétől némileg nagyobb arányban tartanak a korábban végzettek, azonban összességében elhanyagolható azoknak az aránya, akik ettől tartanak, a többség egyáltalán nem aggódik emiatt (17. ábra.)

16. ábra

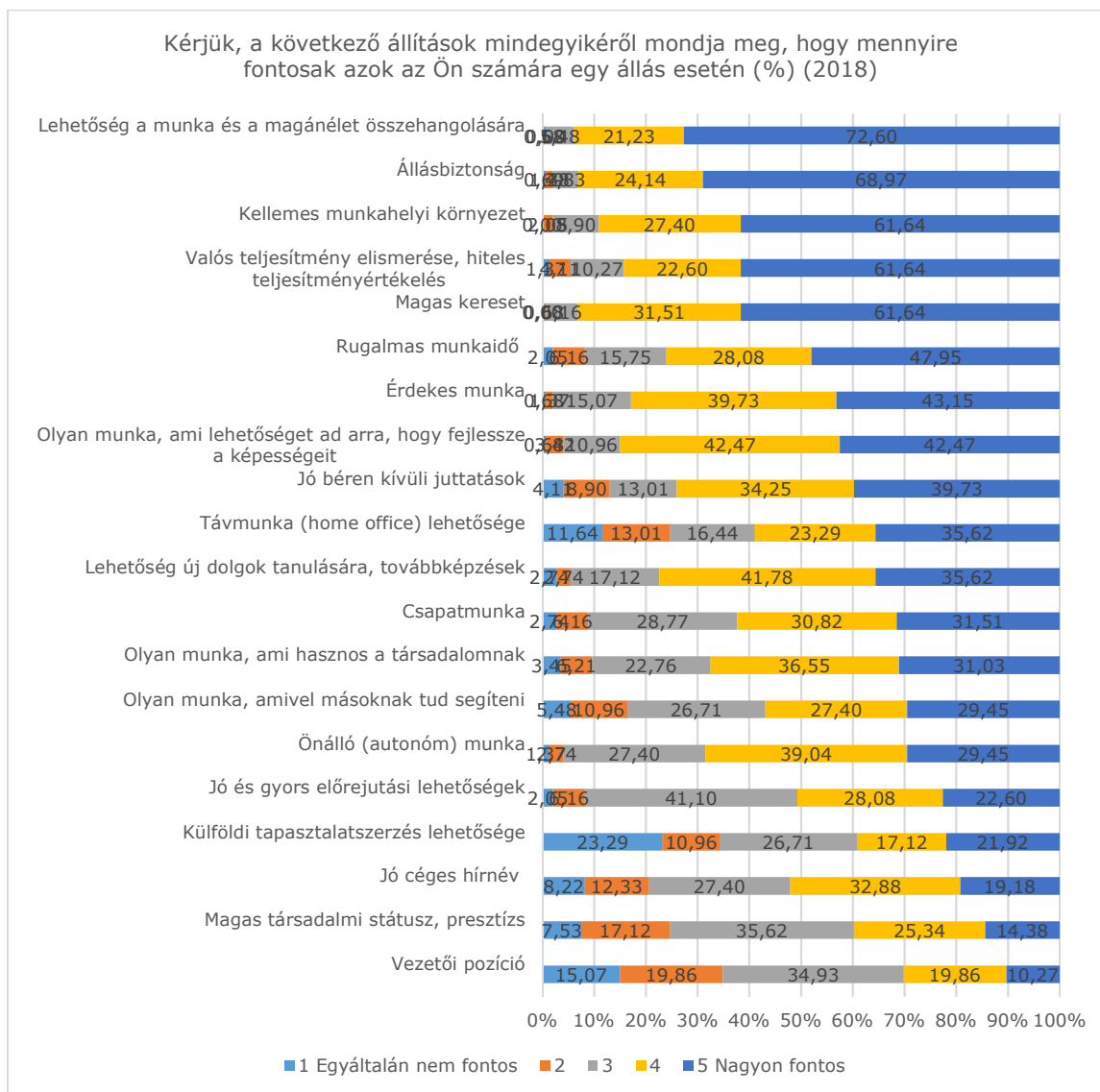
17. ábra

A 2018-ban végzettek jelenleg átlagosan 503 ezer forintos havi bevételt visznek haza, míg a 2022-ben diplomázók átlagos havi jövedelme 450 ezer forint. A 2018-as évben végzettek esetében magasabb a jövedelmük azoknak, akik nappali tagozaton végeztek, ugyanakkor a 2022-ben végzettek körében éppen fordítva, a levelezősök keresnek többet. Ugyanakkor mindkét csoport esetében egyértelműen magasabb a jövedelmük azoknak, akik nem államilag támogatott képzésen vettek részt. Biztosan nem tudhatjuk, hogy mi áll ennek hátterében, de lehetséges, hogy azon válaszadók rendelkeznek átlagosan magasabb jövedelemmel, akik korábban léptek a munkaerőpiacra, így feltehetően ők jelenleg már nem kezdő bérért dolgoznak (1. táblázat.)

Mennyi az Ön átlagos havi nettó bevétele? (évek szerint)	Összesen	Nappali	Levelező	Államilag támogatott	Önköltséges
2018	503 000 Ft	506 000 Ft	470 000 Ft	499 000 Ft	529 000 Ft
2022	450 000 Ft	423 000 Ft	476 000 Ft	433 000 Ft	537 000 Ft

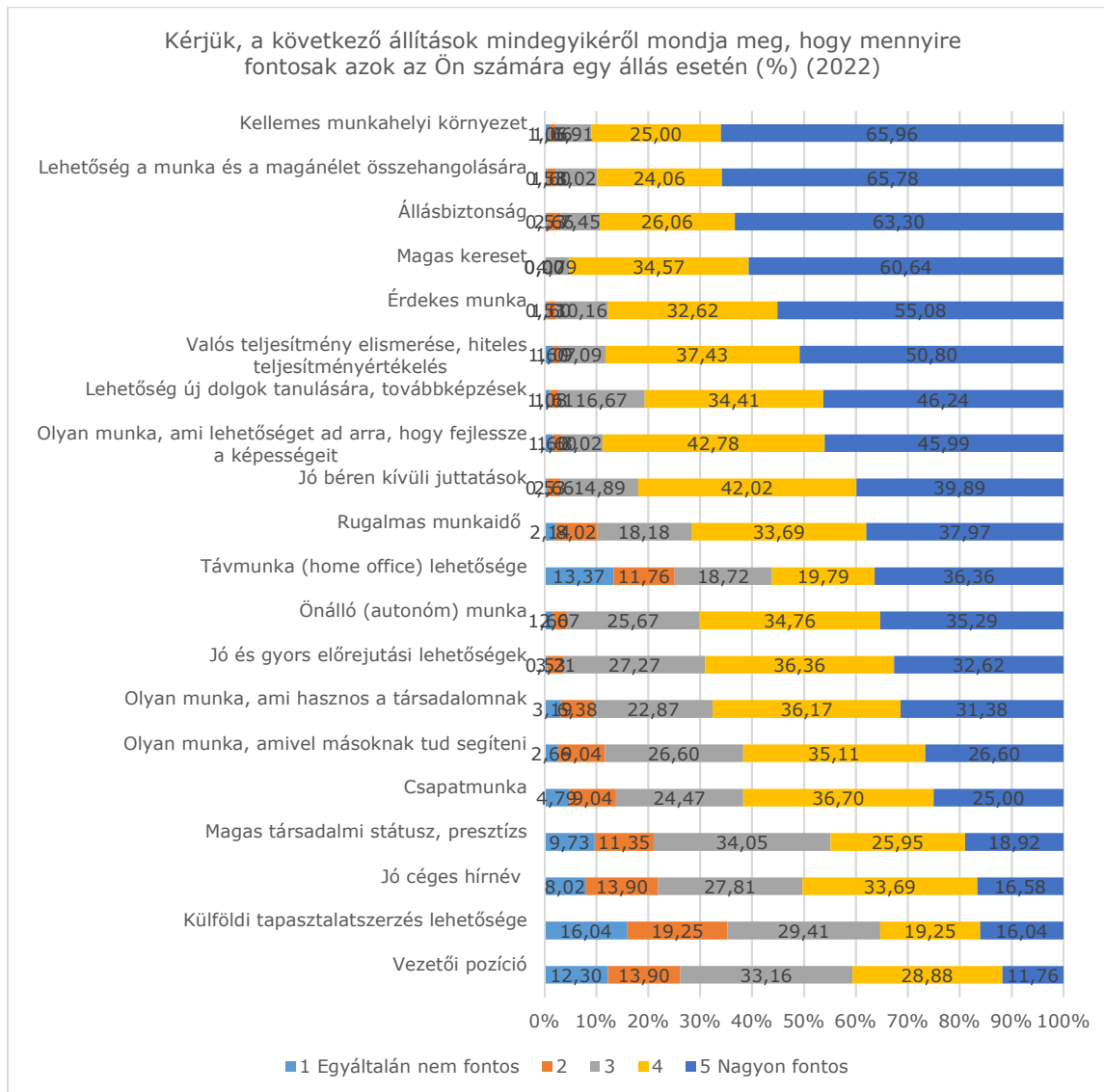
1. táblázat

Munkahelyválasztásnál a 2018-ban végzetek legfontosabbnak azt tartották, hogy a munka és a magánélet összehangolható legyen. A megkérdezettek 72,6 százaléka jelölte ezt a szempontot nagyon fontosnak. Nem sokkal ez után következik az állásbiztonság (68,97 százalék) és a kellemes munkahelyi környezet (61,64 százalék), valamint a valós teljesítmény elismerése, hiteles teljesítményértékelés (61,64 százalék) (18. ábra.)

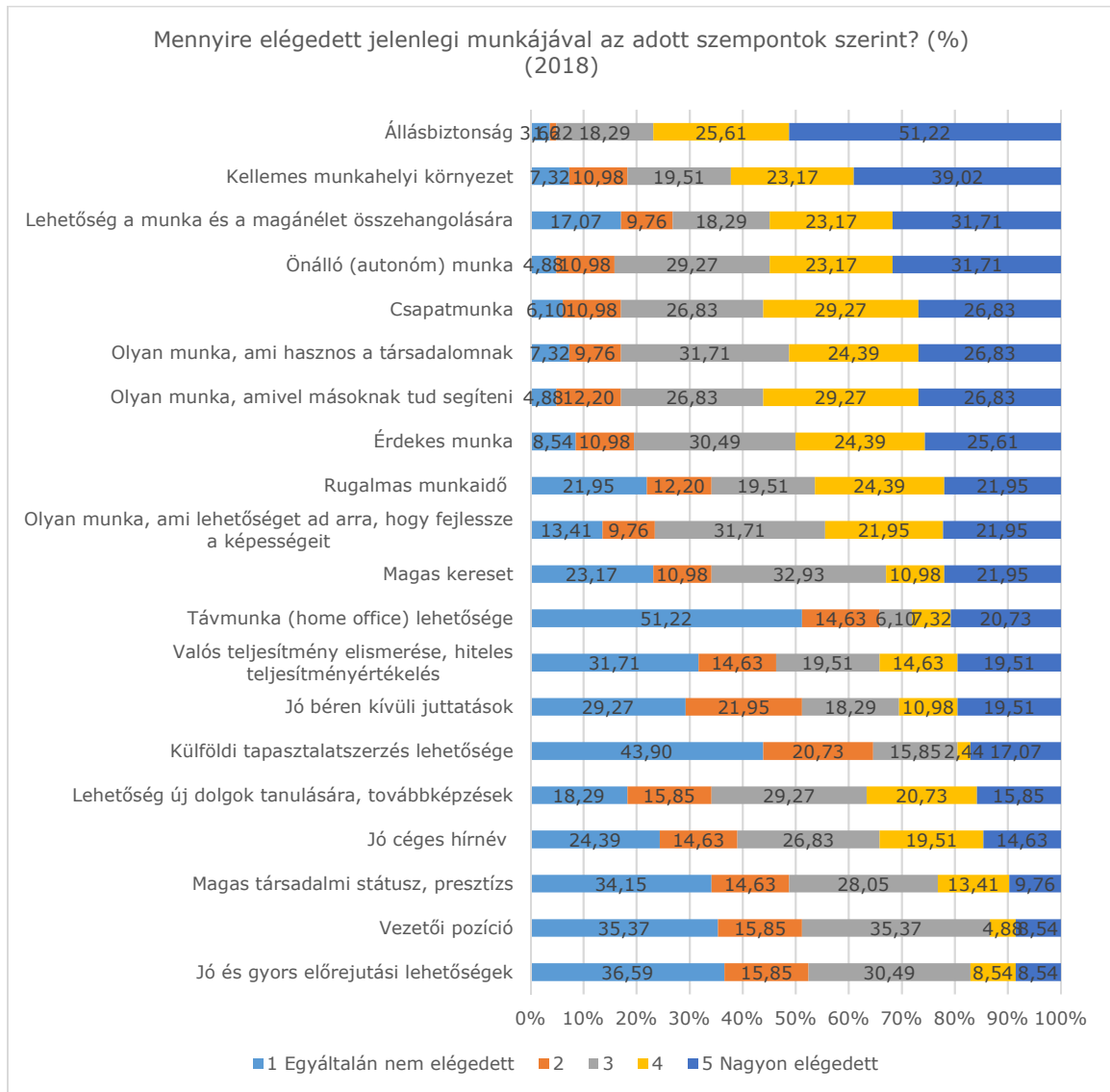
18. ábra

A sorrend némileg máshogy alakult a 2022-ben végzetek esetében. Az ő esetükben legtöbbször a kellemes munkahelyi környezetet tartották nagyon fontos szempontnak (65,96 százalék), ezt azonban a munka és magánélet összehangolása követte (65,78 százalék), míg harmadik helyre került az állásbiztonság (63,3 százalék) (19. ábra). Összességében tehát a végzés évétől függetlenül ugyanaz a három szempont a legfontosabb a válaszadóknak, csak a válaszok százalékos megoszlása tér el.

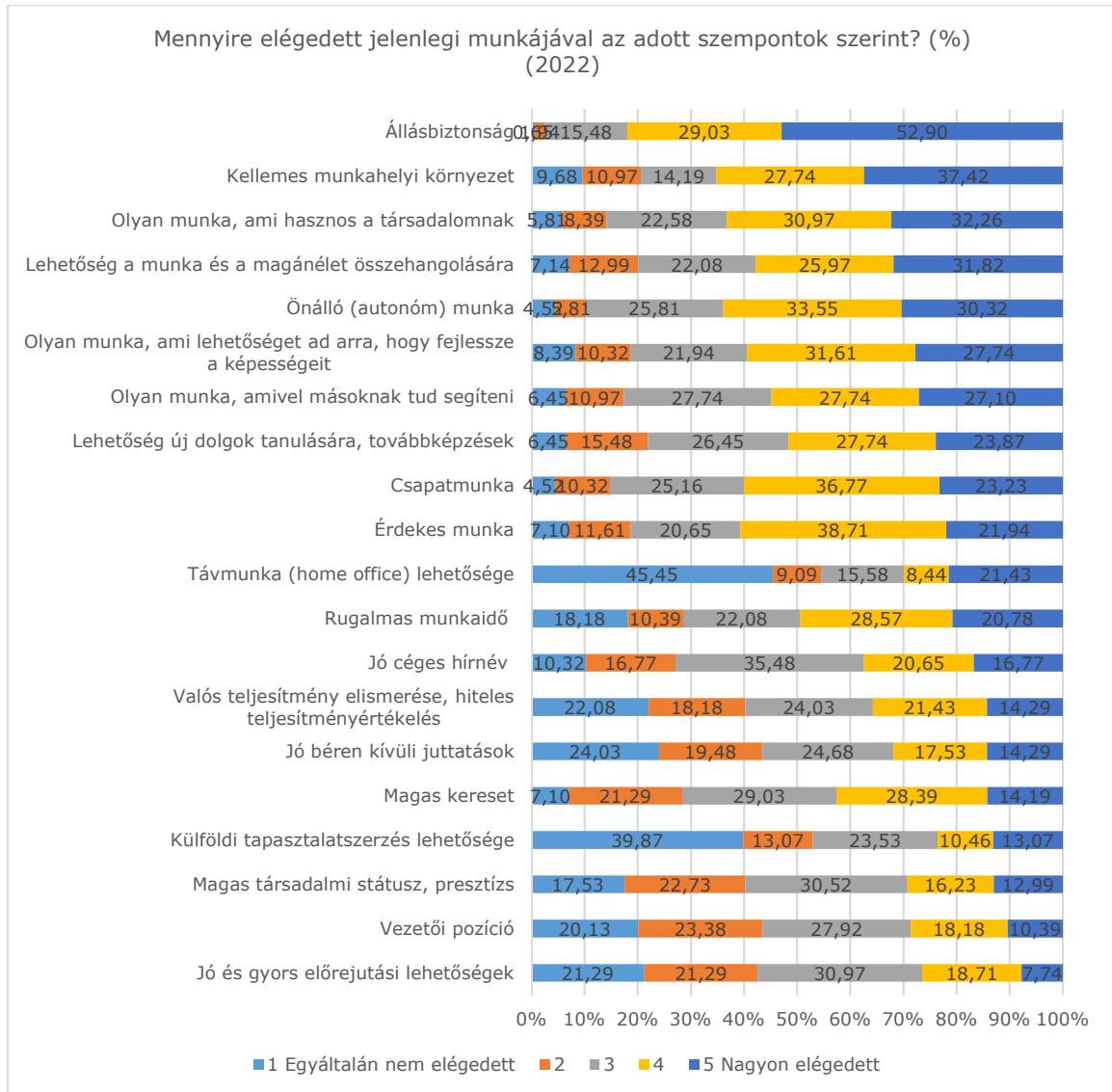
19. ábra

A munkahelyi elégedettség szempontjából a 2018-ban végzetekről általánosságban elmondható, hogy több mint felük nagyon elégedett az állásbiztonsággal. Szintén kedvezően vélekednek a kellemes munkahelyi környezetről, 10-ből 4 válaszadó nagyon elégedett ezzel a szemponttal. Legtöbben azonban a home office lehetőségét hiányolják, a megkérdezettek több mint fele egyáltalán nem elégedett a jelenlegi körülményekkel a távmunka szempontjából. Szintén magas azoknak az aránya, akik a külföldi tapasztalatszerzés lehetőségének hiányát érzik problémásnak (20. ábra.)

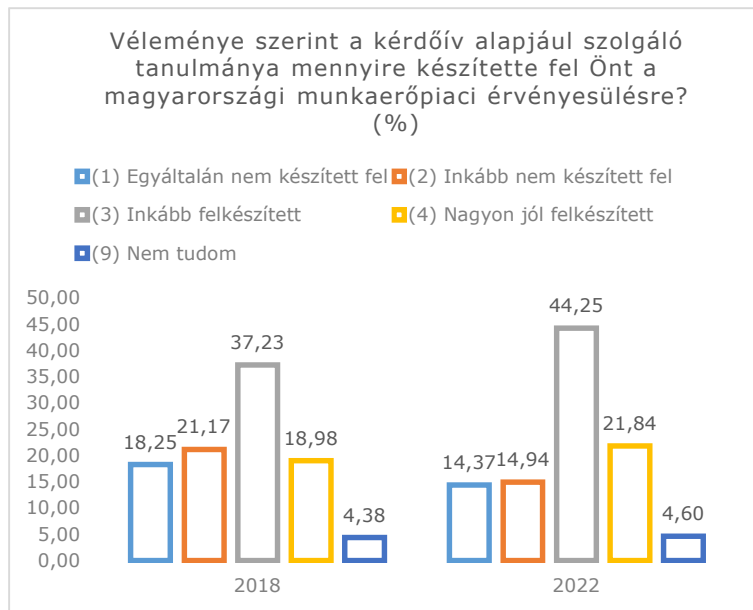
20. ábra

Hasonló tendencia mutatkozik a 2022-ben végzetek körében. Az ő esetükben is nagyon magas szinten áll az állásbiztonsággal való elégedettség (52,9 százalék), illetve a kellemes munkahelyi környezettel kapcsolatban is pozitívak a visszajelzések (37,42 százalék). Ugyanígy 10-ből 4 válaszadó egyáltalán nem elégedett a külföldi tapasztalatszerzési lehetőségekkel és 45 százalék érzi problémásnak a home office támogatását vagy annak hiányát (21. ábra.)

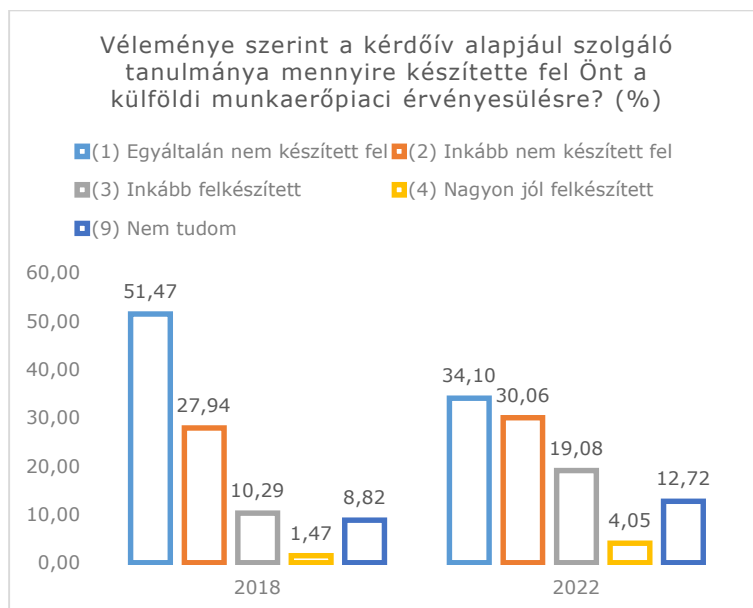
21. ábra

A kitöltők többsége inkább pozitívan vélekedett a magyarországi munkaerőpiac körülményeire és az érvényesülésre való felkészítésről. A korábban végzetek 37,23 százaléka, míg a később végzetek 44,25 százaléka érezte úgy, hogy tanulmányaik inkább felkészítették őket a munkaerőpiaci kihívásokra, valamint 18,98 és 21,84 százalék nyilatkozott úgy, hogy nagyon jól felkészítették őket. Ezek alapján a 2022-ben végzetek némileg elégedettebbnek bizonyultak ezen a téren (22. ábra).

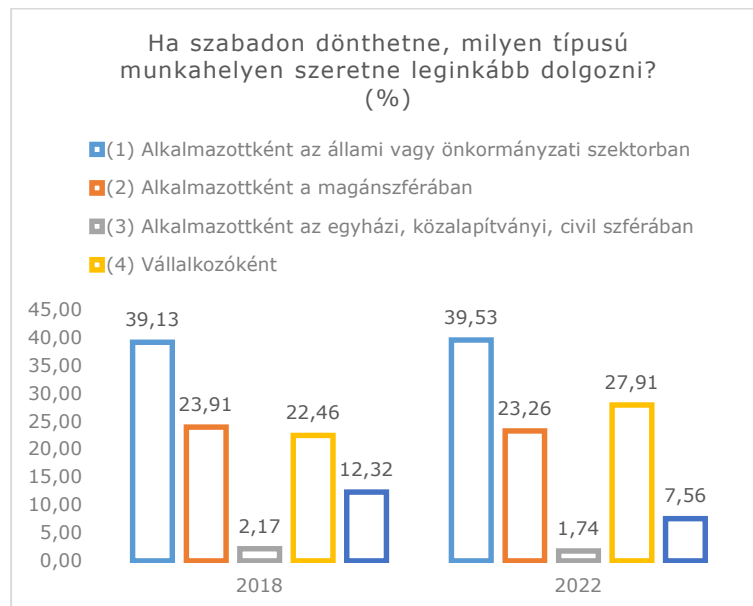
22. ábra

Az előzőhöz hasonlóan szintén a később végzetek nyilatkoztak elismerőbben a külföldi munkavégzésre való felkészítés kapcsán, azonban kiemelendő, hogy ezen a téren nagyon magasfokú elégedetlenség rajzolódik ki. Jól tükrözi ezt, hogy a 2018-ban végzetek több mint fele egyáltalán nem érzi úgy, hogy felkészítették volna őket erre, a másik csoport esetében pedig 34,1 százalék nyilatkozott ugyanígy (23. ábra).

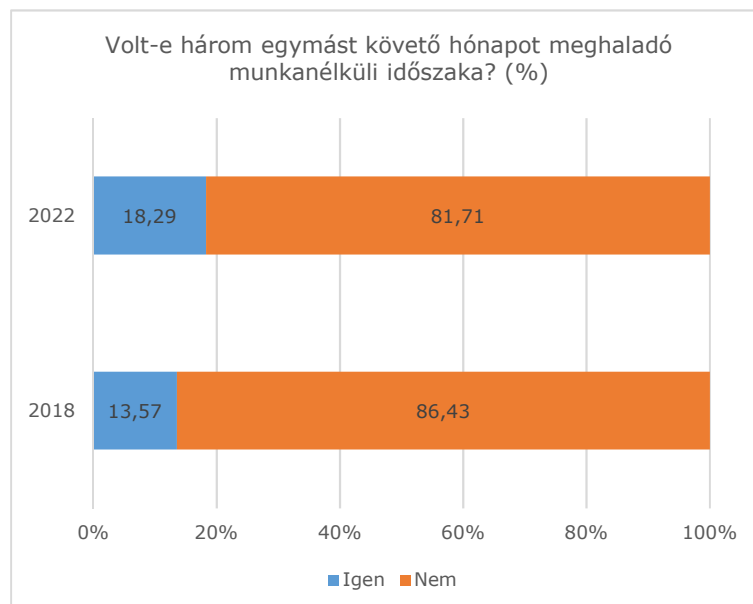
23. ábra

Nincs lényeges különbség a vizsgált csoportoknál a munkahelytípusok preferenciáinak tekintetében. Mindkét alminta esetében egyaránt 10-ből 4 válaszadó szeretne állami vagy önkormányzati szférában dolgozni, legkevesebben pedig egyházi, közalapítványi vagy civil szférában helyezkednének el (24. ábra).

24. ábra

A megkérdezettek túlnyomó többsége sosem töltött háromnál több egymást követő hónapot munkanélküliként. Ebből a szempontból a korábban végzetek helyzete még szerencsésebbnek mondható. Esetükben 86,43 százalék nyilatkozott úgy, hogy nem volt három egymást követő hónapot meghaladó munkanélküli időszakuk, ami közel 5 százalékponttal kedvezőbb eredmény, mint a 2022-ben végzetek esetében (25. ábra).

25. ábra